

SALLERUPSKOLANS PLAN MOT TRAKASSERIER, DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

för förskoleklass, skola och fritidshem inom Sallerupskolans rektorsområde

Läsåret 2021/2022

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Lagar	3
3.	Sallerupskolans vision	4
4.	Begrepp	4
5.	Nulägesanalys och kartläggning	5
7.	Mål för läsår 20/21.....	9
8.	Främja, förebygga och åtgärda	9
9.	Arbetsgång vid kännedom om förekommande trakasserier och kränkningar	12
10.	Utvärdering och uppföljning	13

1. Inledning

Alla elever som går på Sallerupskolan ska känna trygghet, trivsel och tilltro. Vi har nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkningar i skolan. Alla elever och vuxna ska arbeta medvetet och engagerat i likabehandlingsarbetet. Varje fall av diskriminering, trakasserier, kränkning, mobbning eller särbehandling ska resultera i en reaktion från vuxna. Alla ska uppleva att skolan reagerar och agerar i dessa frågor. Vuxna på skolan ska sträva efter att ge eleverna redskap och mod att reagera mot kränkningar i alla dess former.

Allt arbete utgår ifrån diskrimineringslagen, skollagen och FN:s barnkonvention. Skolan rustar eleverna för framtiden. I detta ingår inte bara kunskaper och färdigheter utan även insatser för att utveckla ett bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Detta dokument riktar sig till elever och personal på Sallerupskolan. Det riktar sig även till vårdnadshavare. Det är viktigt att alla på skolan är delaktiga i detta arbete.

2. Lagar

Planen grundar sig på skollag, barnkonvention, diskrimineringslag och vad som står i läroplaner.

Ur Skollagen

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever (6 kap 8§).

Ur Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (2008:567).

Ur Läroplanerna

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser (Lgr 11).

Barnkonventionen artikel 2

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras (artikel 2).

3. Sallerupskolans vision

Vår vision är att alla våra elever ska trivas och må bra samt känna samhörighet med varandra och skolans personal. Ingen elev ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

4. Begrepp

Diskriminering i skolan är när en elev på osakliga grunder behandlas sämre än andra elever och missgynnandet har samband med någon av våra olika diskrimineringsgrunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder samt könsöverskridande identitet eller uttryck.

Det finns sex former av diskriminering, följ länken för definitioner;

<https://www.do.se/lattlast/vad-ar-diskriminering/sex-former-av-diskriminering/>

Trakasserier och kränkande behandling handlar om uppträdanden som kränker elevers värdighet, exempelvis:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier och meddelande på olika sociala medier)

Trakasserier är uppträdanden som kränker en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är uppträdanden som kränker en elevs värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Mobbning är kränkande behandlingar som upprepas systematiskt mot en eller flera elever.

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier, mobbning och kränkande behandling.

5. Nulägesanalys och kartläggning

På Sallerupskolan lägger vi stort fokus på vår värdegrund och jobbar ständigt med att utveckla vårt arbete så att den ska genomsyra hela vår verksamhet.

Pandemin har begränsat våra möjligheter till samverkan under året som har gått. Vi har haft en hög sjukfrånvaro bland både personal och elever. Detta har i sin tur periodvis påverkat vuxentätheten på skolan och på raster, som lett till minskad trygghet och ökat antal konflikter.

Läsåret 2020/2021 har vi påbörjat ett stort utvecklingsarbete med fokus på att utveckla och förbättra lärmiljön för alla elever på Sallerupskolan.

Presentation av resultat av enkät gällande trygghet läsåret 2020/2021

Beskrivning av utfallet under läsåret

Elevenkäten i åk 3-6 visar följande trend vid tre utvalda frågor i en jämförelse mellan läsåret 2020 och 2021. Procentsatserna är de som svarat "stämmer helt och hållet" och "stämmer ganska bra"

Jag känner mig trygg i skolan: 2020 87,3% - 2021 92,1%

Jag känner mig trygg på rasten: 2020 87,8% - 2021 95,3%

I min skola respekterar vi varandra: 2020 72,8 % - 82,7%

Vi känner oss nöjda med att trenden i elevenkäten pekar åt rätt håll vad gäller trygghet och hur vi på Sallerupskolan respekterar varandra. Vi behöver arbeta mer med de elever som har behov av att få stöd i sina sociala samspel eftersom enskilda elever kan påverka stora elevgrupper. Riktade insatser planeras och utvärderas kontinuerligt för att finna det rätta stödet. Vi har anställt en person med inriktning inom gott ledarskap och elevcoaching. Denne har haft som huvuduppdrag att arbeta med elever som behöver stöd i sitt samspel med andra och hjälp med att fokusera på sitt skolarbete. Kurator har tillsammans med skolledning och övrig elevhälsa arbetat för att säkerställa trygghet och studiero på skolan. Självklart ska all personal nämnas i detta arbete eftersom alla strävar mot samma mål.

Vi använder oss av vårt digitala verktyg Draftit för att hantera de kränkingsärenden som sker i skolan. Där kan man få en översikt över var i skolan de flesta kränkningar sker samt om det finns återkommande kränkningar/trakasserier bland vissa elevgrupper. Statistiken visar att de flesta kränkningar sker på fotbollsplanen, på skolgården, i kapprum och även i klassrummet. Vi kan se en ökning i antalet kränkningar i årskurserna 1 och 4 alltså våra blivande årskurser 2 och 5 (under läsåret 2021/22).

Vi kommer att förstärka med ytterligare en resurs i årskurs 2. Tanken är att på sikt även förstärka med ytterligare en lärare i årskurs 5 där vi på tre klasser kommer att ha fyra lärare i stället för tre. Kurator kommer att lägga extra fokus på att bedriva värdegrundarbete i årskurs 5 under höstterminen 2021. Insatser som vi tänker ska leda till färre konflikter. Fr o m HT 2021 ska alla elever i åk 1-6 ha rast samtidigt. Vi arbetar ständigt med att implementera tydliga regler för bl a fotboll och king-out och med en ökad vuxennärvaro ska vi arbeta för en ökad trygghet på raster.

Vi har under läsåret arbetat aktivt med kartläggning av vårt värdegrundsarbete. Vi har tagit reda på vad som sker i de olika klassrummen och på våra fritidsavdelningar. I kartläggningen av vårt värdegrundsarbete har det framkommit att alla har någon tid avsatt varje vecka för värdegrundsarbete. Innehållet varierar beroende av behov och ålder/årskurs. Det är svårt att se vad klasserna arbetar med enligt planerad tid för värdegrundsarbete och vilka områden som lyfts mer spontant i det dagliga. Mycket kring normer och värderingar samt sociala färdigheter sker i det dagliga oplanerade arbetet men förekommer även i avsatt planerad värdegrundstid. De områden som lyfts som man vill utveckla och jobba mer med är diskrimineringsgrunderna, maktspel, härskarteknik, språkbruk, det fria sociala samspelet, rykten och skitsnack, genus och könsidentitet.

Vidare har vi arbetat med vår fysiska lärmiljö inom ramen för vårt pågående utvecklingsarbete *Tillgänglig lärmiljö*. Arbetet utgår ifrån SPSM:s kartläggningsmaterial och vi har gjort vad vi kunnat av våra lokaler som inte riktigt är ändamålsenliga speciellt med tanke på våra elever med särskilda behov.

Vårt arbete med rastaktiviteter och vår utlånings-bod har pågått hela läsåret men har även den fått ge vika när det har varit hög personalfrånvaro.

Under vårterminen 2021 införde vi värdegrundsdagar efter varje skollov där fokus legat på att "Alla ska trivas och må bra". Alla elever och all personal har varit delaktiga och drivit på arbetet kring dessa dagar som sedan lett till ett fortsatt värdegrundsarbete som löpande integreras i undervisningen.

På Sallerupskolan hjälps vi åt och alla tar ett steg fram när vi tillsammans finner lösningar som provas och utvärderas. På Sallerupskolan är alla barn allas barn och ett problem är allas problem och vi löser det tillsammans. Arbetet med värdegrunden kommer fortsätta lyftas och tydliggöras under läsåret 2021/2022.

6. Utvecklingsområde för kommande läsår

Under läsåret 2021/2022 ska vi arbeta vidare med vårt utvecklingsarbete – *Tillgänglig lärmiljö* - med fokus på social lärmiljö. Vi ska fortsätta kartlägga vårt värdegrundsarbete samt hitta former för en tydligare struktur både gällande informationsinhämtning från personal, våra elever, det

löpande arbetet ute i våra klasser samt i vilken form elevhälsan ska vara delaktig i detta arbete.

Vi vill hitta former för att få fram mer djupgående information om elevernas upplevelser gällande trygghet, studiero, kamratskap, miljö samt inflytande och ansvar. Detta kommer att ske i form av enkäter, observationer, intervjuer och samtal med barnen anpassat efter deras ålder och mognad. Sammantaget strävar vi efter att under kommande läsår ta fram en tydlig struktur och systematik för att kartlägga trygghet och trivsel regelbundet.

Våra raster har fått ett nytt fokus då vi planerat in en gemensam förmiddagsrast för alla elever på skolan under läsåret 2021/2022. Det kommer att vara många elever ute på skolgården samtidigt men det ger oss en bättre möjlighet att vistas många vuxna ute som kan ha igång olika aktiviteter. För elevernas trygghet kommer samma vuxna att ha ansvar för samma zon på skolgården varje dag. Detta kommer förhoppningsvis att resultera i större trygghet då eleverna vet precis var de finner olika trygga vuxna.

Värdegrundstänket ska genomsyra allt vårt arbete på skolan. I slutet av detta läsår ska vi ha arbetat fram en tydlig struktur för vad som ska ske i klassrummen de första veckorna på en termin, i slutet av varje skoldag samt sista dagen i veckan innan helg.

Eleverna ska presenteras för övrig personal som arbetar på skolan, så som städpersonal, för att prata om hur vi kan hjälpas åt och lära känna varandra.

Vi ska fortsätta utveckla arbetet med våra temadagar efter varje lov, samt skapa en speciell schemabrytande värdegrundsdag som ska ske en gång per läsår där alla på skolan ska vara delaktiga på något sätt.

Elevhälsan kommer att gå in och arbeta mer aktivt med värdegrund i vissa utvalda klasser efter behov. Under höstterminen 2021 kommer det att läggas extra fokus på årskurs 5.

Vi har under läsåret som gått inte haft vår fadderverksamhet igång på grund av pandemin men hoppas att vi kan komma igång med denna snarast igen. Sallerupskolan har anmält sig till att vara med och starta en Skol IF. Detta arbete ser vi fram emot och vi kommer att arbeta för att de elever vi ser skulle må bra av att få ledarskapsutbildning och en ny roll på skolan ska gå med.

Observationer kommer att göras på fritids för att lyfta goda exempel och dela goda erfarenheter mellan avdelningarna.

Utöver detta har vi varje vecka drop-in hos den samlade elevhälsan dit lärare och personal kan vända sig för att lyfta frågor och få stöd.

Vi jobbar aktivt med skolans regler och vår konsekvenstrappa för att skapa tydliga regler och ramar i verksamheten.

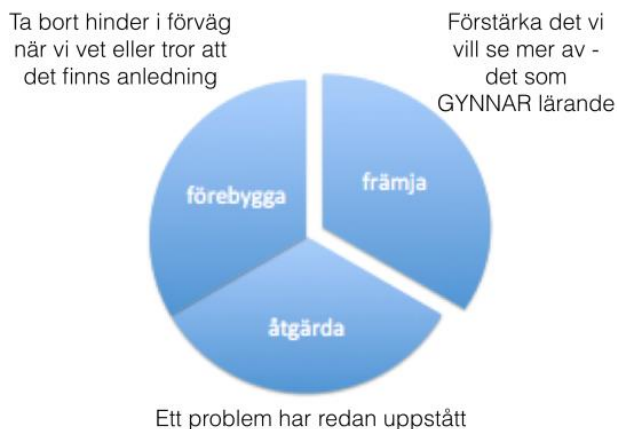
7. Mål för läsår 2021/2022

Efter ovan nämnda kartläggning och nulägesanalys har Värdegrundsgruppen i samråd med ledningsgruppen, elevrådet och samrådsgruppen fastställt följande mål för läsåret:

- att alla elever ska trivas och må bra
- att alla elever ska känna sig trygga i skolan
- att alla elever ska känna sig respekterade i skolan

8. Främja, förebygga och åtgärda

För att nå målen arbetar vi med hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande insatser.

Främja

Förstärka det vi vill se mer av.

- Tillgänglig lärmiljö – social, pedagogisk och fysisk. Vi fortsätter med vårt utvecklingsarbete.
- Vuxna är goda förebilder i sitt sätt att vara mot varandra och mot eleverna. Personal talar aldrig illa om andra anställda, elever eller föräldrar.
- Jobba för god hälsa och goda relationer mellan personal och elever, personal och personal samt mellan personal och vårdnadshavare. Trygg personal = trygga elever.
- Delaktighet. Elever, vårdnadshavare och personal görs delaktiga i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Forum för detta är klassråd, elevråd, samråd, arbetslagsmöten, utvecklingssamtal och föräldramöten.
- Värdegrundstänket lyfts extra genom att vi regelbundet kartlägger vad vi redan gör och behöver bli bättre på.
- Skolan håller värdegrundsdagar första dagen efter varje lov. En värdegrundsdag/termin då varje klass/arbetslag djupdyker i olika värdegrundsfrågor.
- Vi fortsätter vårt arbete med rastaktiviteter som leds av pedagoger, samt med utlåning av diverse lekmaterial.

Förebygga

Förebygga ohälsa och främja hälsa. Avvärja risker för kränkningar och trakasserier.

- Utveckla arbetet med skolans konsekvenstrappa med tydliga rutiner.
- Återkommande samtal och diskussioner om nuläge, ordningsregler, trygghet, studiero, ansvar och inflytande – detta ska ske i klassråd, elevråd, föräldraråd, på föräldramöten och i utvecklingssamtal men framförallt i vardagsarbetet i förskoleklass, skola och på fritids.
- Flera vuxna ute på raster som kan identifiera riskområden/riskbeteenden och utanförskap i ett tidigt skede. Införandet av en gemensam förmiddagsrast för alla elever 1-6.
- Personal som följer med eleverna från Västra Sallerup till stora skolan. Möjlighet att samtala och skapa trygghet och tillit.
- Pedagogiska måltider för att skapa trygghet och trivsel, samt för att observera socialt samspel.

- Arbeta med värderingsövningar kontinuerligt under läsåret. Införandet av återkommande värdegrundsdagar efter skolloven.
- Vuxennärvaro vid cykelställen morgon och eftermiddag.
- Fasta platser i matsal, kapprum, omklädningsrum och undervisningssalar.

Åtgärda

Åtgärdande arbete sker när något hänt som måste stoppas. Åtgärdande arbete ska också handla om att det inte ska ske igen. Det handlar t ex om att ha väl fungerande rutiner som genomsyrar verksamheten, som även verkar förebyggande.

För att så tidigt som möjligt upptäcka och åtgärda eventuella trakasserier och kränkningar följer skolan *följande rutiner*:

- Alla elever uppmanas att vända sig till någon vuxen om man blir utsatt för någonting som inte känns bra. Detta gäller också om eleven upplever att någon annan blir utsatt.
- Alla vårdnadshavare uppmanas att kontakta elevens mentor, kurator eller skolans rektor vid misstanke om att någon elev är utsatt.
- Elevenkäter om trygghet och trivsel genomförs.
- Observationer samt punktinsatser i vissa grupper eller klasser vid behov.
- Personal är observant på kamratrelationer.
- Tydliga riktlinjer vid kännedom om förekommande trakasserier och kränkningar.
- Kränkningsanmälan görs via Draftit.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att hen blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

9. Arbetsgång vid kännedom om förekommande trakasserier och kränkningar.

Så snart någon i personalen fått kännedom om att en elev känner sig utsatt/är utsatt för trakasserier och kränkningar informeras mentorn och berörd personal startar en utredning enligt följande:

1. Kartläggningssamtal genomförs för att ta reda på vad som hänt. Personal som får kännedom om/ser händelsen samtalar med de inblandade en och en och tar reda på vad som sagts och gjorts. Viktigt att det sker vid ett och samma tillfälle. Försök, om möjligt, att vara två, en som leder samtalet och en som dokumenterar, gärna direkt i Draftit.
2. Vårdnadshavarna till alla inblandade informeras samma dag, av den/de som håller i samtalen.
3. Rektor informeras via Draftit.
4. Rapport till huvudman.
5. Uppföljning.
Fastställ datum och ansvarig, alternativt att ni skriver *Uppföljning vid behov*, om allt är utrett.

Varje incident av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från vuxna på skolan!

Om situationen/kränkningarna inte uppkläras/upphör, anmäls ärendet till kurator som är samordnare för vidare åtgärder:

1. Kurator får tillgång till allt underlag. Vid behov kompletteras underlaget med muntlig information.
2. Enskilt samtal med den utsatte/de utsatta och vårdnadshavare blir informerade. Kurator samordnar och leder detta arbete.
3. Ytterligare kartläggningssamtal sker vid behov.
4. Allvarssamtal sker med den/de som utsätter. Vårdnadshavare informeras. Kurator samordnar och leder detta arbete.
5. All berörd personal informeras.
6. Uppföljningssamtal hålls efter cirka en vecka. Samtal sker först med den utsatte och sedan med övriga inblandade.
7. Information ges till arbetslaget och övrig berörd personal som har ansvar för att aktivt bevaka situationen.
8. Vårdnadshavare informeras. Elev och vårdnadshavare erbjuds vid behov kontakt med kurator.
9. Ytterligare ett uppföljningssamtal med den utsatte genomförs efter två till fyra veckor. Då görs en utvärdering av de vidtagna åtgärderna om vilka effekter insatserna har haft. Här beslutas om insatserna ska

fortsätta, förändras eller kompletteras. Vårdnadshavarna får en lägesrapport. Om ärendet är utrett och alla parter är nöjda avslutas ärendet.

All dokumentation i ärendet ska finnas tillgängligt i Draftit.

Om mobbningen inte upphör så kallar rektor till elevhälsokonferens. Dokumentation sker via protokoll, som läggs som bilaga i Draftit.

Om elev, föräldrar eller skolans personal upplever att elev/elever kränkts av anställda på skolan hänvisas ärendet till skolledningen som omgående utreder saken.

Anmälan till socialtjänsten kan göras i vilket skede som helst.

10. Utvärdering och uppföljning

Under läsåret 2021/2022 ska vi ta fram skolgemensamma enkäter för att en gång per termin mäta elevers upplevda trygghet och trivsel.

Ur systemet Draftit kan vi hämta statistik som är användbar i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Vi kan utläsa var det sker, hur ofta, samt vilka som är inblandade.

Trygghet och trivsel följs upp i utvecklingssamtal, hälsosamtal, samt i de spontana samtal som sker dagligen mellan personal och elever.

Genom detta förebyggande arbete identifierar och kartlägger vi riskfaktorer i ett tidigt skede, vilket innebär att vi med aktiva åtgärder kan främja och stärka det som fungerar.

Uppföljningar sker löpande under läsåret.

Utvärdering sker i slutet av varje läsår.